

Jeugdzorg in Rotterdam

Technische sessie Jeugd commissie Sociaal op 18 mei 2022

Gemeente
Rotterdam

Jeugdzorg in Rotterdam

1. Intro Jeugd
2. Jeugdstelsel Rotterdam
 - Preventie en welzijn
 - Jeugdhulp lokaal
 - Jeugdhulp regionaal
 - Bescherming en veiligheid
3. Hervormingsagenda Jeugd

Intro Jeugd

Doelen van de Jeugdwet:

Passende hulp

Beroep op eigen kracht

Dichtbij huis

Brede triage

In context van het gezin

Tegen lagere kosten

Jeugdwet

Jeugdhulp

Jeugd-ggz

Voor jeugdigen met een psychische aandoening die leidt tot ernstige beperkingen in het functioneren of tot verhoogd risico op een verstoorde ontwikkeling, is er geestelijke gezondheidszorg voor jeugd.

Jeugd-lvb

Jeugdigen met een licht verstandelijke beperking kunnen zorg en ondersteuning krijgen om zo goed mogelijk zelfstandig te leven.

Jeugd- en opvoedhulp

Als opgroeien of opvoeden even niet goed gaat, kunnen jeugdigen (en hun ouders) jeugd- en opvoedhulp krijgen, bijvoorbeeld pleegzorg of Jeugdzorg^{Plus}.

Jeugdbescherming

Kinderen hebben het recht om veilig op te groeien. Ouders zijn hiervoor het eerst verantwoordelijk. Als die hun verantwoordelijkheid niet kunnen of willen nemen, kan jeugdbescherming nodig zijn. De kinderrechter besluit dan dat jeugdigen onder toezicht of voogdij geplaatst moeten worden.

Jeugdreclassering

Een jongere die met de politie in aanraking is geweest en een proces-verbaal heeft gekregen, kan begeleiding opgelegd krijgen. Deze vorm van jeugdzorg heet jeugdreclassering.

Random gezin

Subsidie
Preventie

Lichte hulpverlening

Toeleiders

Rechter

Ambulant
Jeugd met beperking

Gecertificeerde
Instellingen

Wijkteam
Basishulp

Wijkteam

Medisch verwijzer

POH

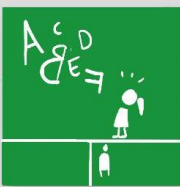
OZA

Basis GGZ
kort traject

Dyslexie

Pleegzorg
GRJR - A

Ambulant
GRJR - E

Crisishulp
GRJR - F

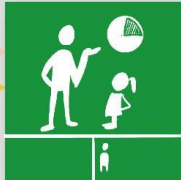
Opname
GRJR - B

Langdurig Verblijf
GRJR - C

Daghulp
GRJR - D

LTA

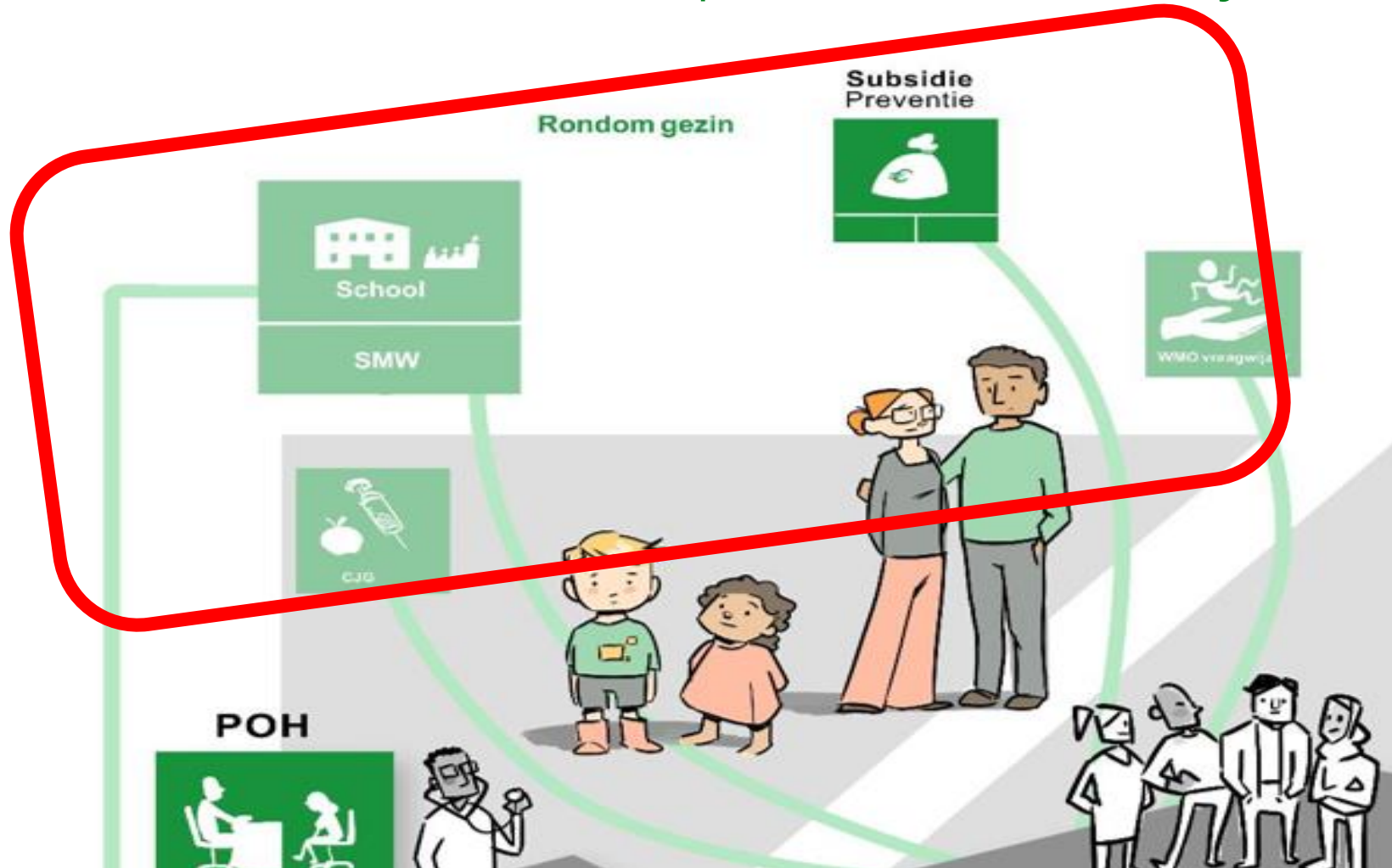
Zware hulpverlening

Lokaal

Regionaal

Landelijk

Voorkomen en versterken: preventie en welzijn

Welzijn draagt bij aan een sterke lokale infrastructuur

Vanaf 1 juni 2022 starten de nieuwe welzijnsopdrachten:

- Vroegsignaleren
- tijdig preventie inzetten
- toeleiden naar hulp en ondersteuning,
- Jeugdwerk: kinderwerkers, tienerwerkers en jongerenwerkers

Inzet Welzijn:

- Investeren in vroeg en langdurig contact met de doelgroep (+ ouders)
- Gericht op talentontwikkeling
- lichte/praktische opvoed ondersteuning
- Evt toeleiden naar passend aanbod (bijv. opvoedondersteuning en taal)

Gericht op voorkomen van inzet jeugdhulp

De jeugdwerkers signaleren, leiden toe en organiseren

- Voorlichting op scholen
- Hulp tijdig inschakelen
- Vaardigheden ontwikkelen bij kwetsbare gezinnen
- Kansen bevorderen voor kwetsbare jeugd

Inzet draagt bij aan meer zelfredzaamheid en versterking lokale netwerk om het gezin.
Nodig voor een houdbaar en betaalbaar stelsel.

Preventie

Preventieve ondersteunings structuur

op school, in de wijk en online

Dichtbij het kind en het gezin

Centrum voor Jeugd en Gezin

- Wettelijke taken: Jeugdgezondheidszorg en rijksvaccinatieprogramma
- Aanvullend: extra preventieve inzet in Rotterdam

Ondersteuning op school en kinderopvang

- (Voor-)School Maatschappelijk Werk
- Kinderopvang plus
- Sociaal Medische Indicaties

Preventie

Inzet van effectieve interventies

Doel: kansrijk, veilig en gezond opgroeien

op de meest invloedrijke factoren

Subsidiekader 'Versterken en Voorkomen'

- Aanbod van effectieve interventies
- op factoren met meeste impact, zoals opvoedvaardigheden of sociaal emotionele vaardigheden
- Zowel aanbod voor ouders als voor kinderen zelf
- Voor iedereen beschikbaar, maar gerichte toeleiding

Extra inzet op specifieke groepen

- Stevige start (-9 maanden tot 4)
- PACT jonge kind (samenwerking jeugdhulp en kinderopvang)
- Actieplan Mentale Gezondheid (12 tot 21 jaar)
- Vanuit NPO: extra inzet op Sociaal Emotioneel Leren op en met scholen

Stevige Start

Periode van -9 maanden tot 4 jaar cruciaal

Stevige Start: voorkomen van problemen

Geboortezorg: vroegsignaleren en toeleiden (2021: 488 aanmeldingen)

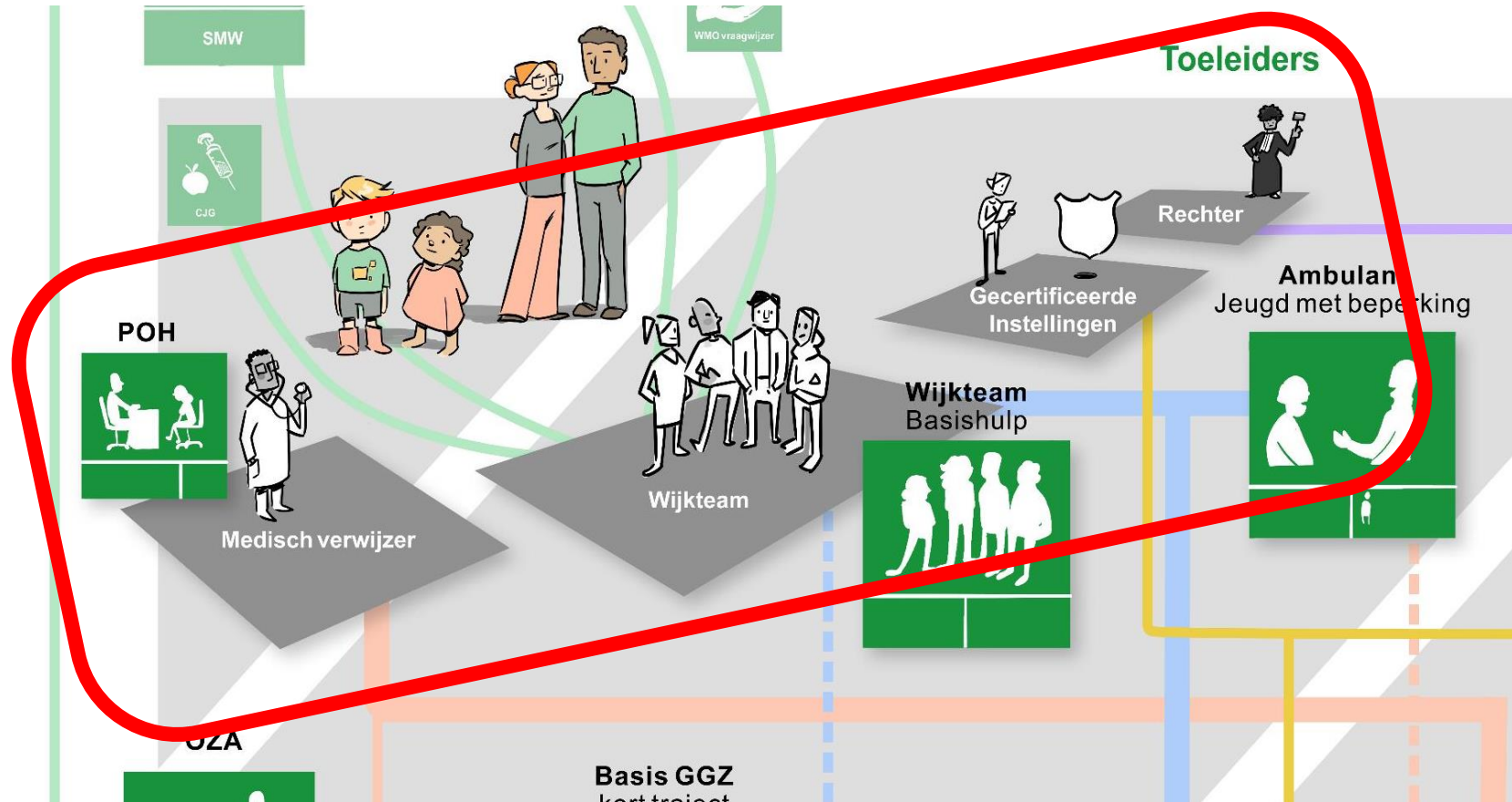
Sociaal domein: hulp bv Moeders van Rotterdam (2021: 114 gezinnen)

Voorkomen van ongeplande zwangerschappen: Nu niet Zwanger (2021:500)

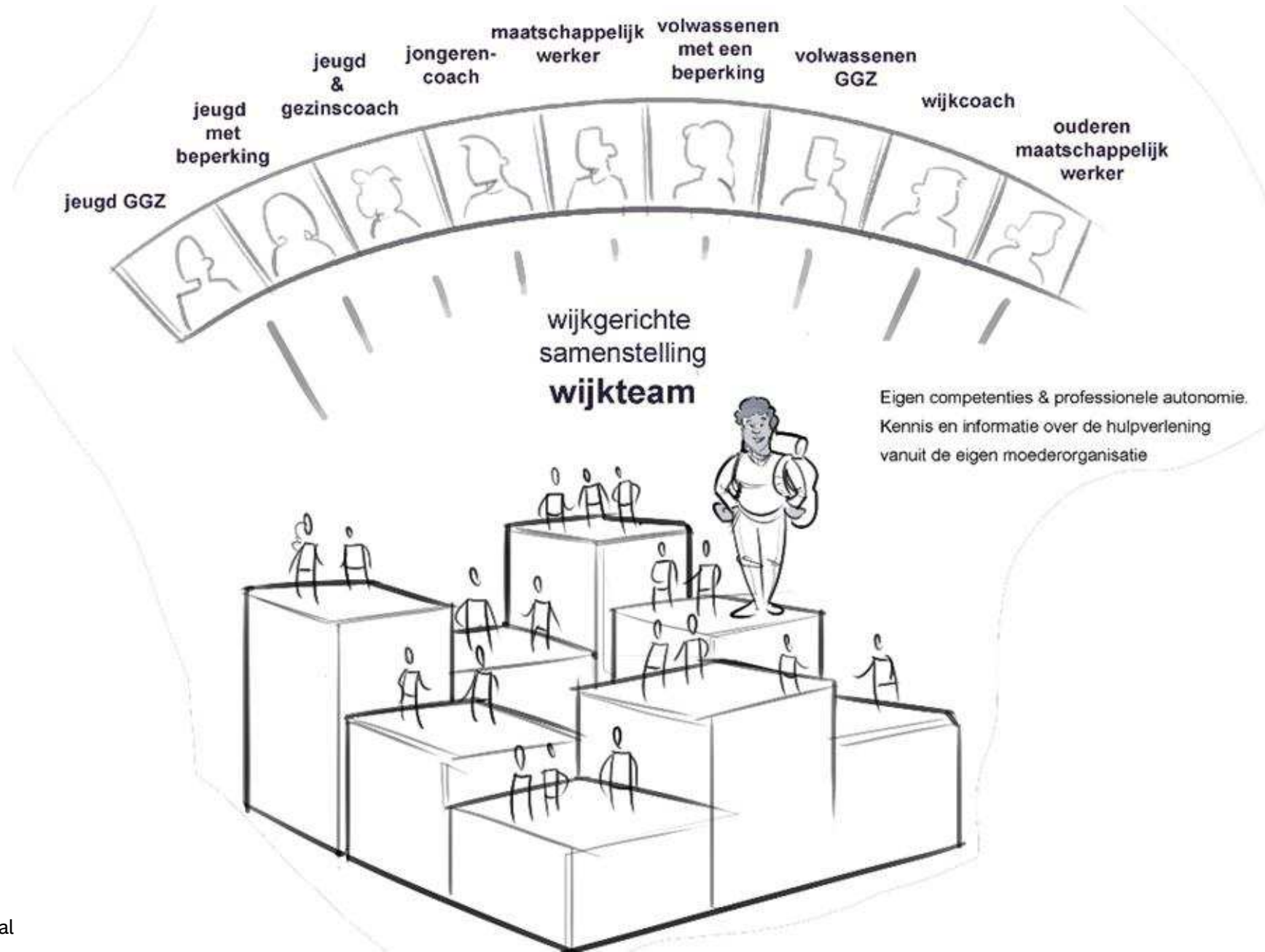
Investeren op een Stevige Start loont:

daling babysterfte 37%

Toegang

Wijkteams

POH Jeugd en Gezin

In praktijk & onder regie van huisarts

Kortdurende begeleiding

Laagdrempelig en binnen eigen wijk

Samenwerking wijkteam, CJG, GGZ aanbieders etc

Doelstelling

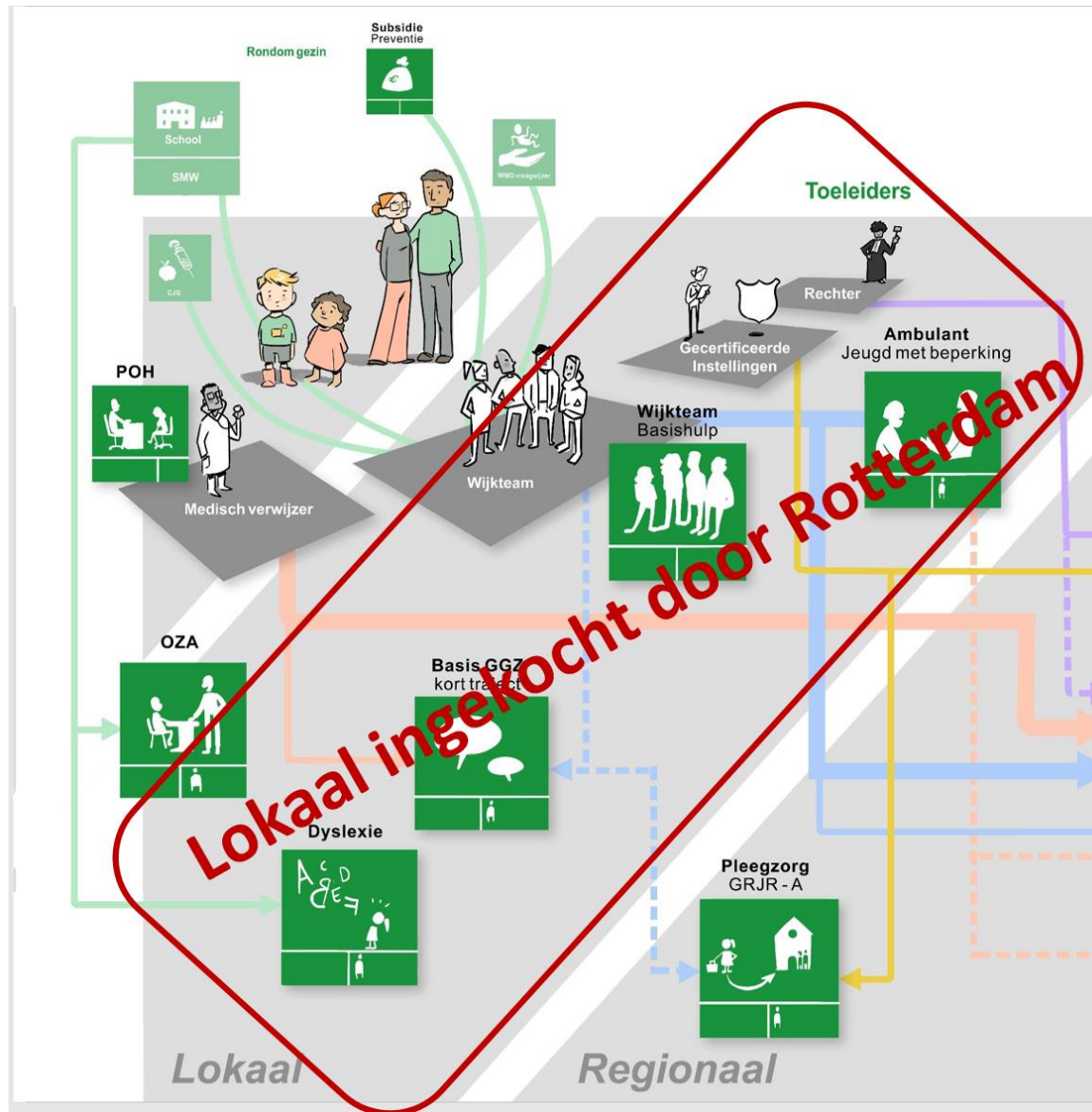
Minder doorverwijzingen naar specialistische jeugdhulp voor eenvoudige problematiek;

Bereik:

Nu: 40% van de Rotterdamse jeugdigen tot 18 jaar, 1,6 miljoen

Prognose: 2026 bereik 100%, 4.1 miljoen

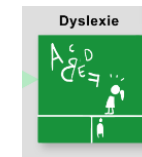
Jeugdhulp lokaal

Lokale inkoop Rotterdam

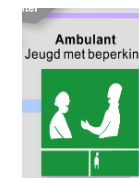
Onderwijs Zorg Arrangementen
Jeugdhulp aan jeugdige en docent op school

Dyslexie
Onderzoek en behandeling

Basis GGZ
Kortdurend en bij enkelvoudige problematiek

Jeugd met Beperking
Ambulante begeleiding jeugdige met LVB, lichamelijke/
zintuigelijke beperking, chronisch uitbehandelde psychiatrisch

Nieuwe inkoop jeugdhulp lokaal 1

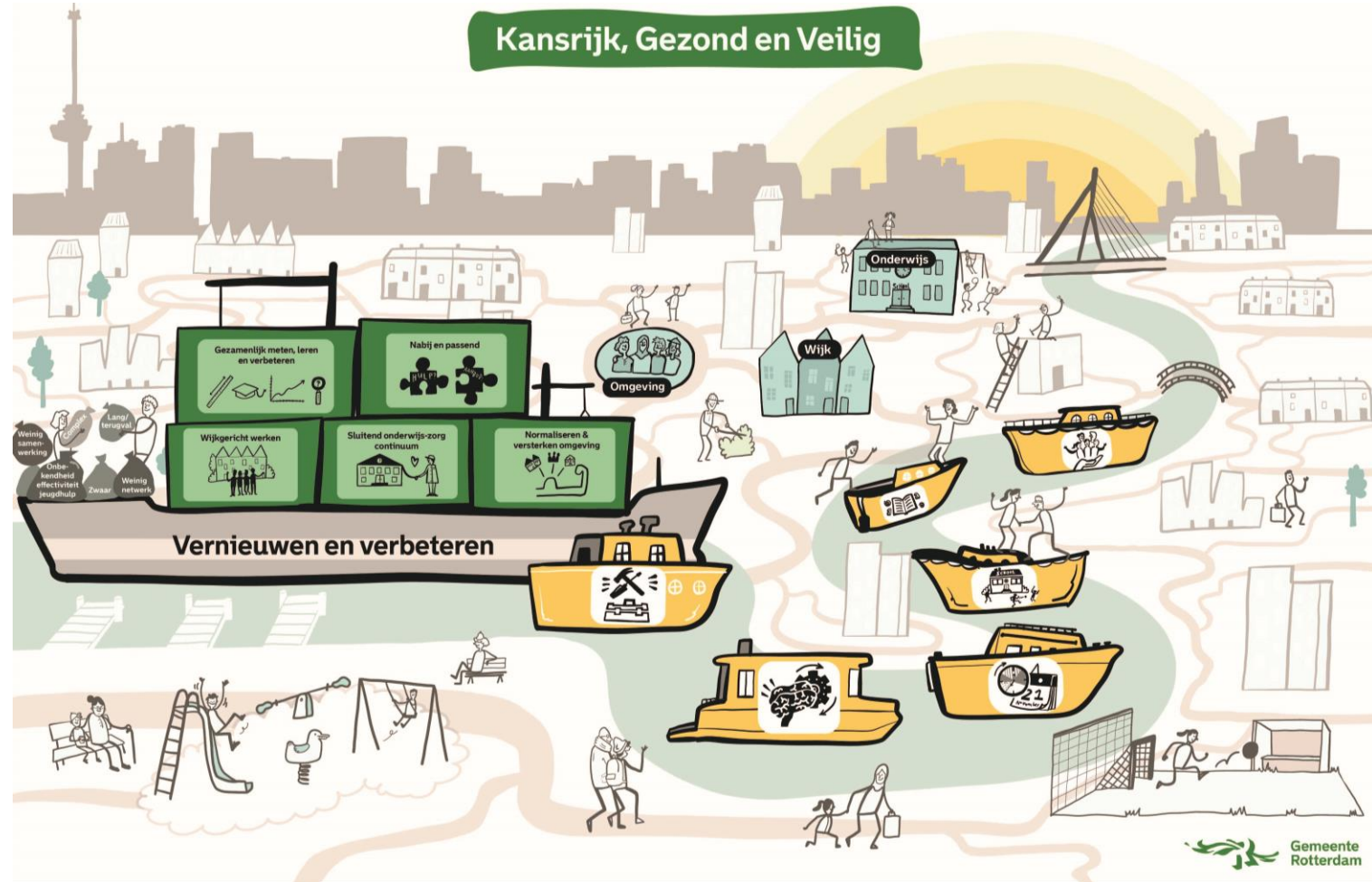
Doelen:

- Jeugdhulp nabij en passend
- Normaliseren en versterken van de leefomgeving van een jeugdige
- Een sluitend onderwijs-zorg-continuüm
- Meer wijkgericht werken
- Gezamenlijk meten, leren en verbeteren

Nieuwe inkoop jeugdhulp lokaal 2

Naast wijkteams, gezinsarr., en HGKM arr.:

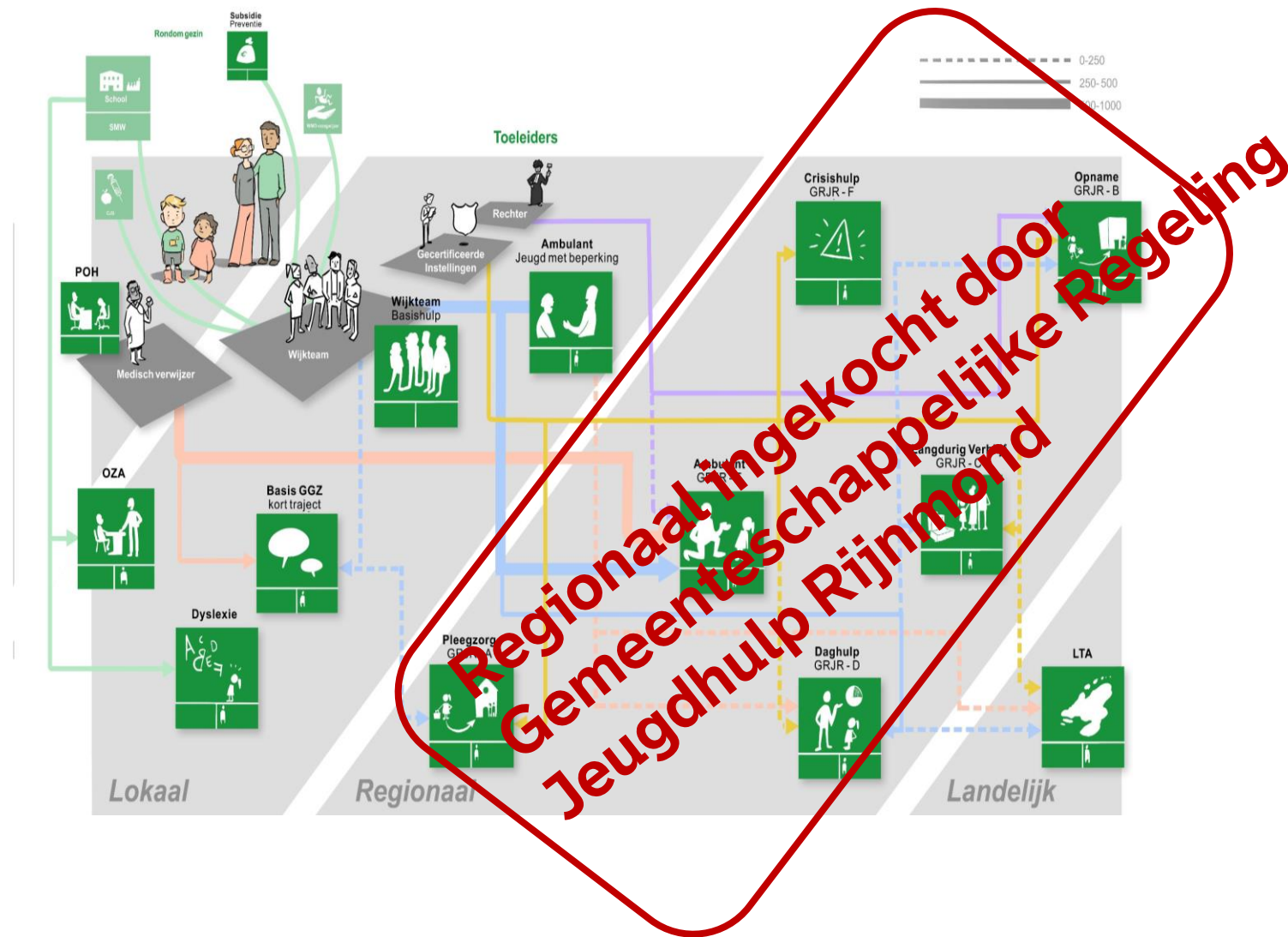
1. **Psychische problematiek**
 2. Multidisciplinaire Jeugd GGZ (ontw.opdr)
 - a. Wijkgerichte Basis GGZ
2. **Blijvende psychische problematiek en beperking**
3. **Onderwijszorgarr. specifiek**
4. **Dagprogramma**
 - a. Jonge kind (ontw.opdr)
 - b. Onderwijsgericht (ontw.opdr)
 - c. Ontwikkelingsgericht
5. **Dyslexie**
6. **Mantelzorgondersteuning (ontw.opdr)**

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR)

Jeugdhulp regionaal

Regionale inkoop Rijnmond

Pleegzorg
Kind kan niet meer terug naar huis

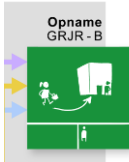
Ambulant
Begeleiding thuis bij opgroei of opvoedvragen en/of (vermoeden van) psychiatrie

Daghulp
Behandeling tijdens schooltijd wanneer kind deels/geen onderwijs volgt

Langdurig Verblijf
Blijvende of langdurig begeleiding waardoor thuis wonen niet meer mogelijk is, inclusief gesloten jeugdhulp

Opname
Dag en nacht behandeling waardoor thuis wonen (tijdelijk) niet mogelijk is

Crisis
Jeugdhulp direct en 24/7 beschikbaar

GRJR

Rollen GRJR:

- Uitvoeringsorganisatie voor de inkoop van specialistische jeugdhulp
- subsidiëring van JBRR en VTRR
- Informatieverzameling en analyse
- Bevorderen onderling leren
- Belangenbehartiger richting o.a. Rijk

Aansturing door Algemeen bestuur en Dagelijks bestuur:
voorzitter wethouder Jeugd Rotterdam.

Rekening vs begroting: behoefte aan pro-actiever financieel beleid en beheer

Nieuwe nota financieel beleid en beheer:

- Realistischer begroten
Stoppen met vlaktaks
- Directe invloed van en effect voor gemeenten
- Stevige sturing op volledigheid informatie uit de keten
- Zachte kwartaalafsluitingen
- Harde jaarafsluitingen

*) Voor 2022 is in de licht blauwe staaf de begrotingswijziging 2022 opgenomen.

**) In de begroting 2023 zijn voor de vergelijkbaarheid de kosten MVS en de wijzigingen als gevolg van de nieuwe inkoop toegevoegd.

Ontwerp-Begrotingswijziging 2022: in lijn met Ontwerp-Begroting 2023

Vertrekpunt is begroting 2022

Nog 7,5 mln bijdrageverhoging ivm extra rijksmiddelen voor eenmalig budget wachttijdaanpak

+ Realistisch begroten check

+ Verwerking al genomen besluiten

Verhogingen +23 mln

Realistische begroten

+16,8 mln Optrekken naar realisatieniveau 2021

Technische wijzigingen

+2,7 mln Indexering extra lonen in de zorg

+1,7 mln Woonplaatsbeginsel opgaven gemeenten

+1,8 mln Verwerking eerdere subsidiebesluiten (structureel)

Ontwerp-Begroting 2023: realistischer begroten

Vertrekpunt raming 2023 lager dan begroting 2022

- 15 mln Eenmalig budget aanpak wachttijden 2022
- 2,7 mln Taakstelling uit 2020

Verlagingen –46 mln

- 20 mln Op maat verschuivingen naar lokale inkoop
- 25 mln MVS alle zorgkosten naar lokale inkoop

Verhogingen +43 mln

Realistische begroten

- +17 mln Optrekken naar realisatieniveau 2021
- + 3,7 mln Trendmatige groei

Technische wijzigingen

- +13 mln Indexering naar prijspeil 2023
- +2,7 mln Taakstelling 2023 vervallen
- +1,8 mln Woonplaatsbeginsel opgaven gemeenten
- +3 mln Verwerking eerdere subsidiebesluiten

Toezicht

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ): verscherpt toezicht ivm wachttijden

Opdracht (KPI): kinderen krijgen binnen 3 maanden hulp

Doorbraak aanpak 2.0: extra inkoop, strakkere sturing

Doel: terugbrengen wachttijden

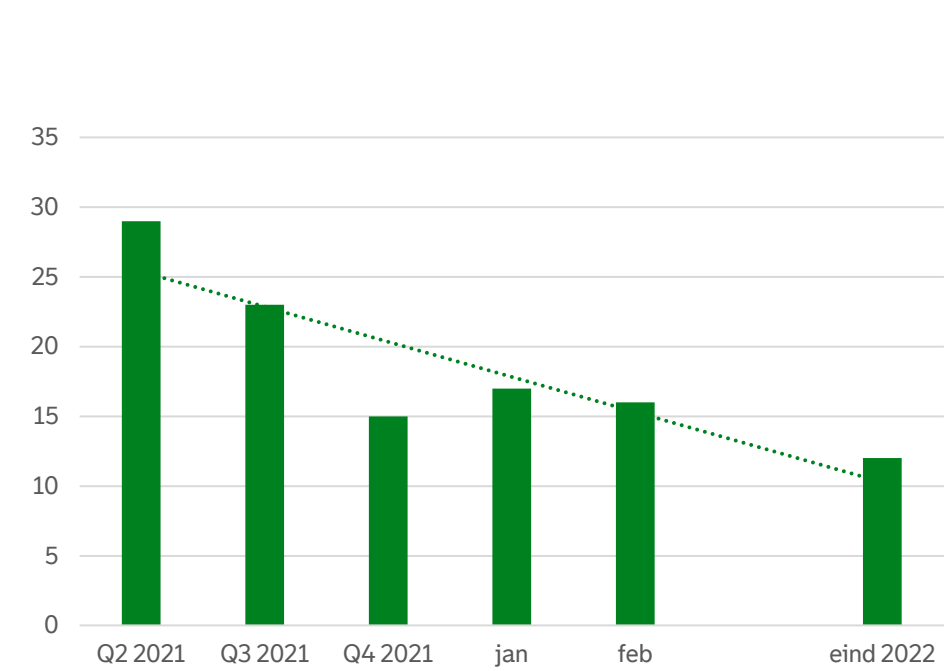
Resultaat:

Wachttijden naar 16 weken

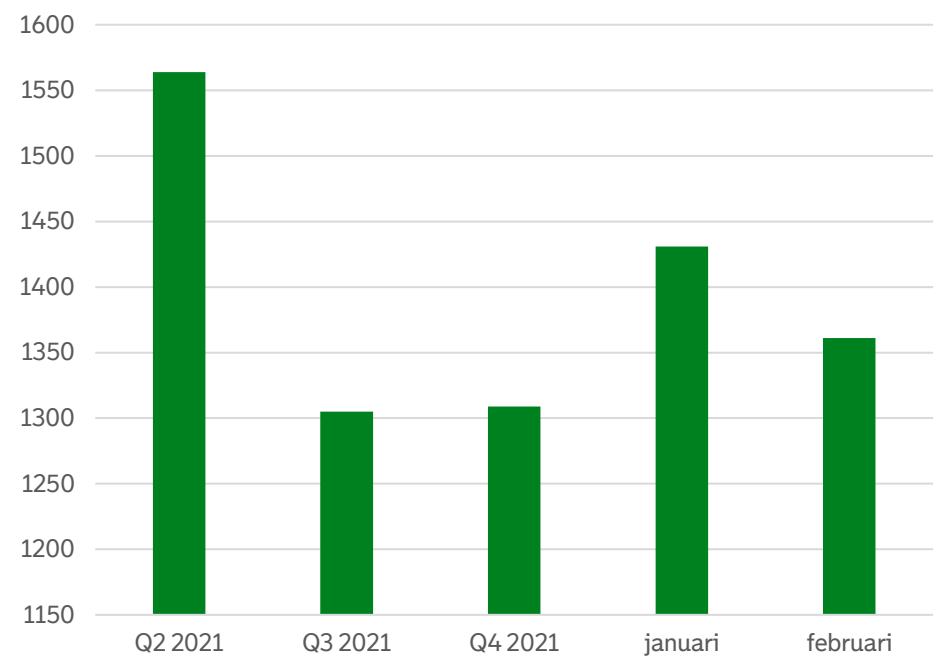
Toezicht beëindigd begin 2022

Wachttijden en aantal wachtenden specialistische ambulante jeugdhulp

Gemiddelde wachttijd

Aantal wachtenden

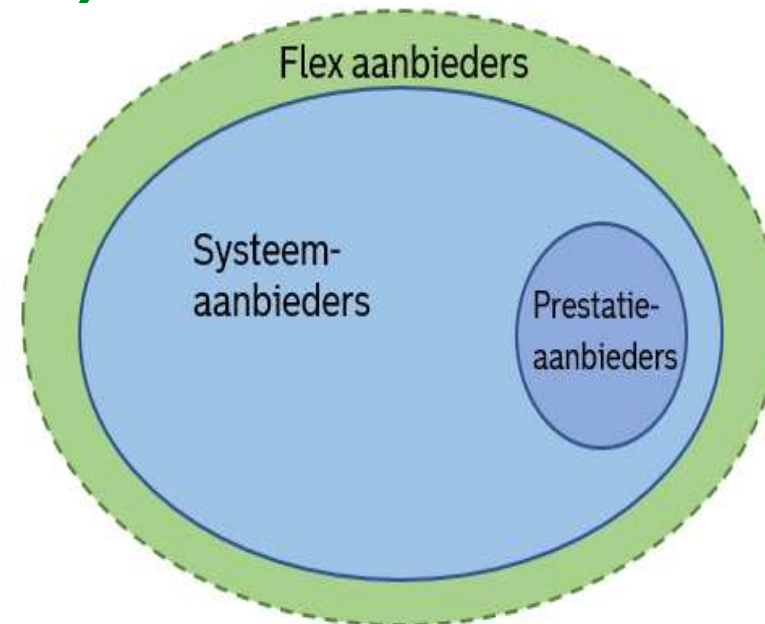
Regionale inkoop 1

Opdrachtenstructuur aanbesteding (3 aanbestedingen)

Soort aanbieders	Vormen van Jeugdhulp op basis van huidige perceelindeling
Systeemaanbieders	Alle specialistische jeugdzorg vormen (behalve forensische zorg) A Pleegzorg B. Behandeling met verblijf (<u>m.u.v. gesloten jeugdhulp, huidige B2</u>) C. Langdurig verblijf D. Dagbehandeling (<u>m.u.v. lokaal ingekochte deel</u>) E. Ambulante dienstverlening (inclusief spoed (<u>m.u.v. lokaal ingekochte deel</u>)) F. Crisis
Prestatieaanbieders	B,C, E <u>voor forensische zorg</u> (binnen een justitieel kader) Gesloten jeugdhulp
Flexaanbieders	Biedt <u>aanvullende</u> capaciteit voor zover prestatie- en systeemaanbieders onvoldoende capaciteit hebben om gevraagde jeugdhulp te kunnen leveren.

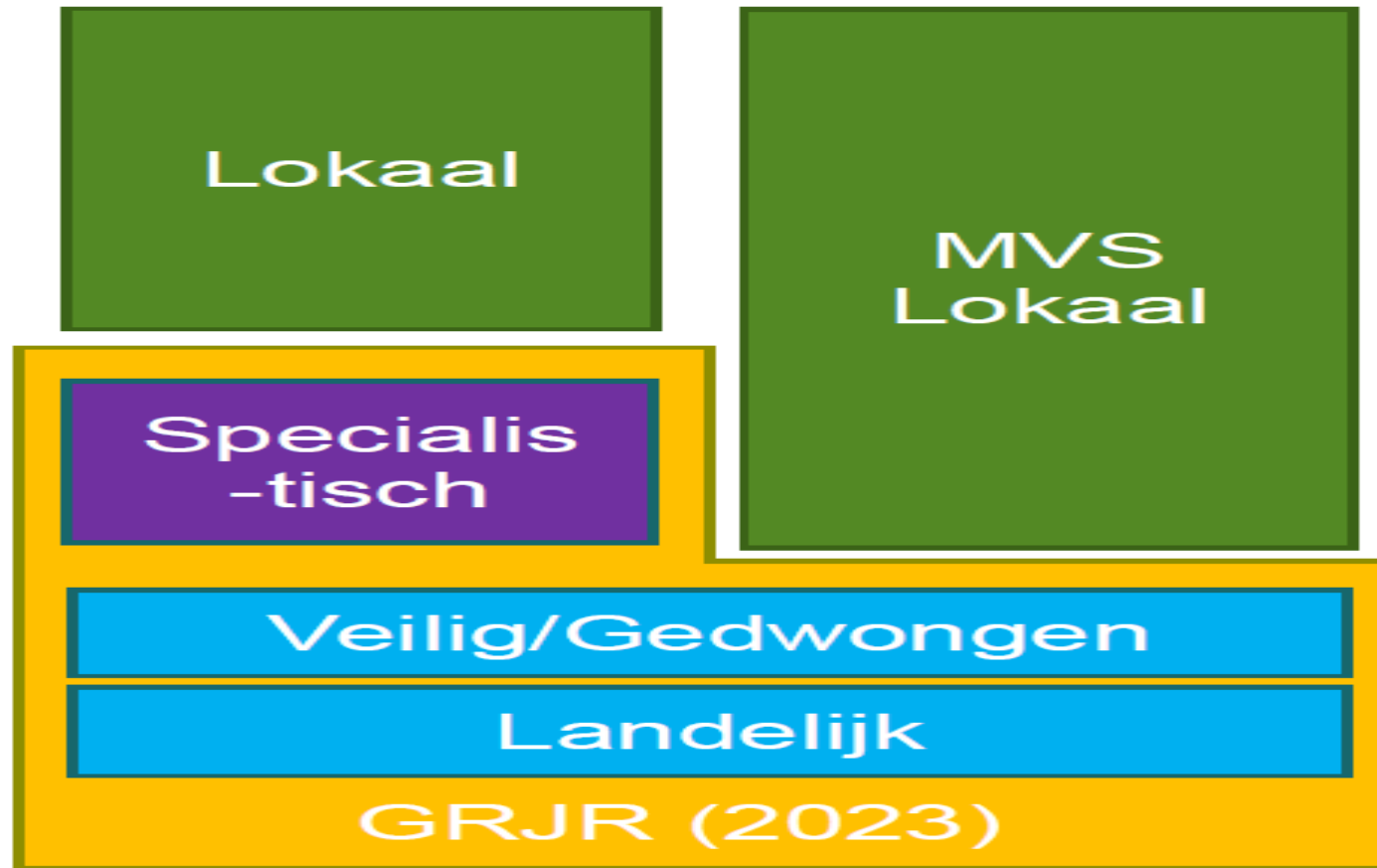
Lokaal D. Dagbehandeling excl. ter vervanging van onderwijs, naschoolse opvang, werk

Lokaal E. Ambulante dienstverlening excl. R2 trede 1 en 2 resultaatgebied 2 en medicatiecontrole

Regionale inkoop 2

Twee inkoop- en bekostigingsmodellen

Gesloten Jeugdzorg

Residentiële jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen

Machtiging via de rechter

Toepassing van middelen en maatregelen zoals afzondering en urine controle

Regionaal ingekocht, bovenregionaal afgestemd

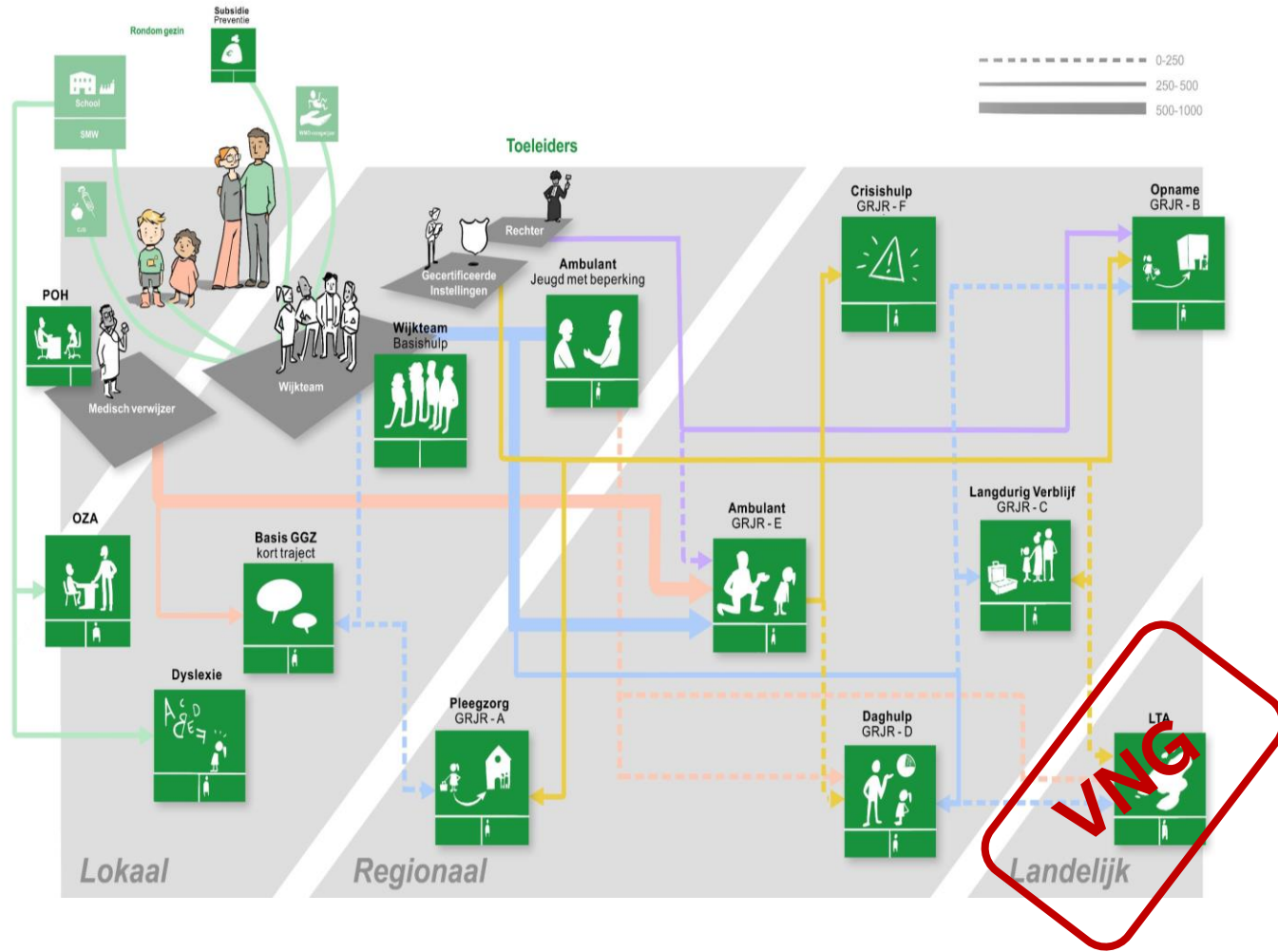
Gebruik per jaar	Aantal bedden in Zuidwest	
2019	300	(Rotterdam: 50)
2022	150	(Rotterdam: 35)

Kabinetsbeleid; beweging naar **nul bedden** en inzet **alternatieven**

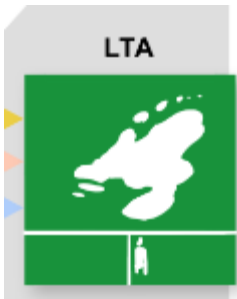
Sluit aan bij regiovisie " Nabij en passend"

Issue: frictiekosten door transformatie

Landelijk ingekocht door VNG

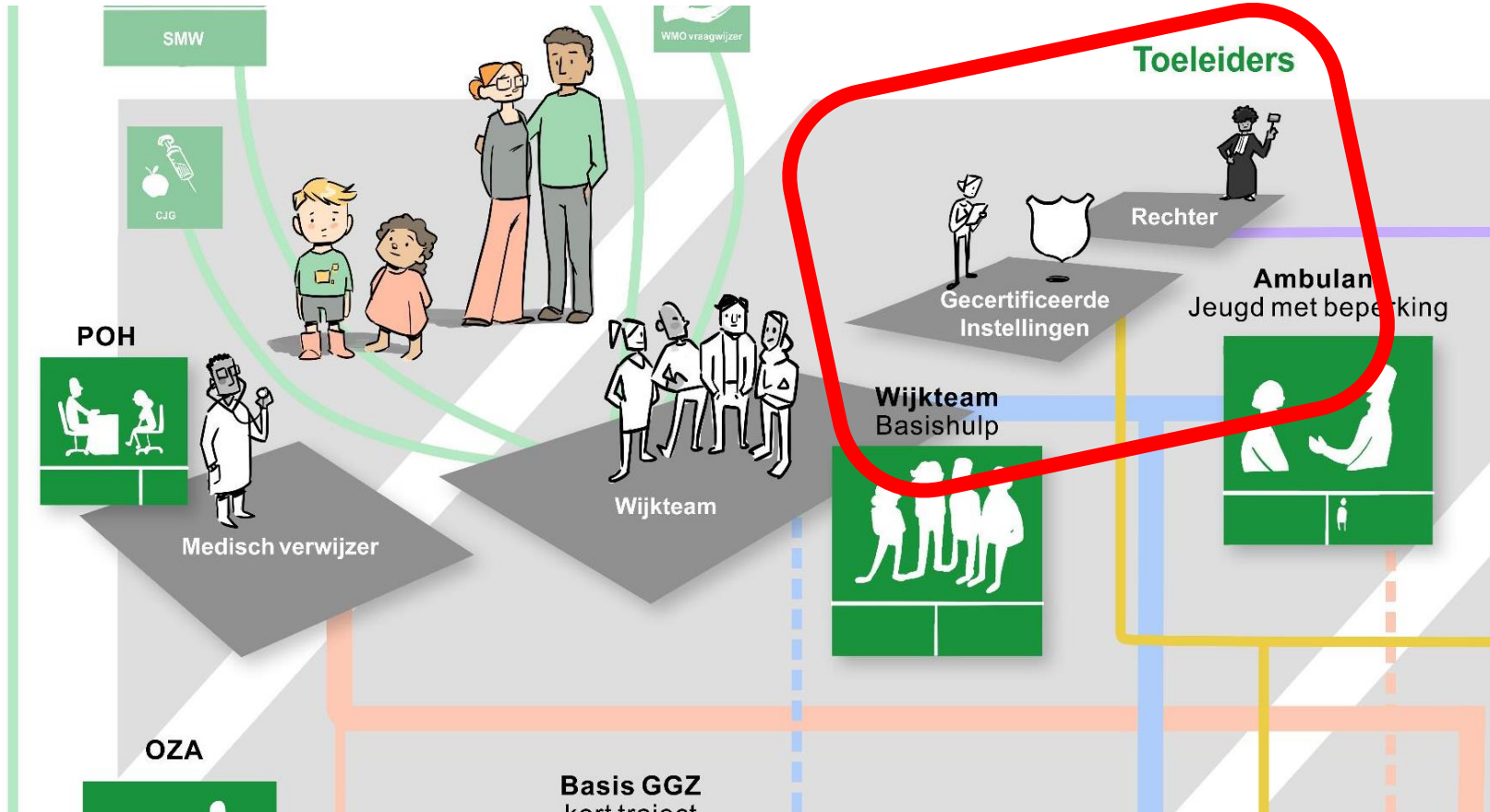

Landelijk Transitie Arrangement (LTA)

hoog specialistische jeugdhulp
voor specifieke doelgroepen

Bescherming en veilig

De gecertificeerde instelling (GI)

Gecertificeerde instelling:

Instelling van overheidswege gecertificeerd om kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclasseringsmaatregelen (dwangmaatregelen) te mogen uitvoeren.

Soorten maatregelen:

Een rechter legt de maatregelen op. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert over de maatregel.

Kinderbescherming:

- Ondertoezichtstelling (OTS): gezag bij ouders, maar er is verplichte begeleiding en ondersteuning
- Voogdij: de GI is de wettelijk vertegenwoordiger van de jeugdige

Jeugdreclassering (JR):

Combinatie van intensieve begeleiding en controle bij veroordeling of verdenking van strafbaar feit.

Taak:

Zorgdragen voor een veilig en gezond opgroeien van kinderen waarbij veiligheid of ontwikkeling bedreigd wordt.

De gecertificeerde instelling (GI)

GI's in Rotterdam/Rijnmond:

Jeugdbescherming Rotterdam/Rijnmond (JBRR),

WilliamSchrikkerstichting (WSS)

Leger des Heils Jeugdbescherming en –reclassering.

Andere taken JBRR (vrijwillig kader)

Crisisinterventieteam (24/7 crisisdienst)

Zorgbemiddelingsteam

Getallen:

Totale regionale subsidieverlening 2022 € 43.510.045

Aantallen:

Instroom jeugdbescherming	1e half jaar 2021 totaal GI's	2e half jaar 2021 totaal GI's
Ondertoezichtstelling (OTS)	329	208
Jeugdreclasseringsmaatregel (JR)	286	215
Voogdij	37	30

Totaal Jeugdbescherming	1e half jaar 2021 GI's	2e half jaar 2021 GI's
Ondertoezichtstelling	1390	1110
Jeugdreclasseringsmaatregel	883	688
Voogdij	353	322
Crisisinterventies (alleen JBRR)	561	365

Ontwikkelingen in de jeugdbeschermingsketen

Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming

Huidig stelsel kraakt, te versnipperd over instanties: GI's, RvdK en VT

Gewenste verandering: samenwerking rond gezin

Voorwaarden voor de uitvoering:

1. Een stevig fundament in de aanpak van Huiselijk Geweld/Kindermishandeling
2. Sterke wijkteams
3. Stevige en duurzame verbinding met volwassen-GGZ
4. Aandacht voor de aanpak van relatie- en scheidingsproblematiek

Gedupeerden Toeslagen affaire en Uithuisplaatsingen

CBS: oktober 2021

Tussen 2015 en 2020: landelijk 1115 kinderen uithuisgeplaatst bij gezinnen die gedupeerd zijn door toeslagen affaire. Op 31/12/2020 nog 420

Rotterdam: 150 van 1115, op 31/12/2020 nog 40.

Actie lokaal:

gemeente Rotterdam (toeslagen 010) en JBRR gaan samenwerken om ouders te ondersteunen. Gestart begin 2022. Inmiddels in gesprek met meerdere gezinnen.

JBRR: in gesprek over Uithuisplaatsing en verkenning herstel

HTT010: brede ondersteuning, bv inkomen, schulden, hulpverlening ed.

Actie landelijk:

ontwikkelen van een Ondersteuningsteam. Pilot per februari 2022 met Rotterdam. Per april landelijk team gelanceerd.

Knelpunt:

Onbekend welke gezinnen, beperking gegevensdeling. Kabinet in 2e kamer half mei: wordt opgelost.

"Vast pakken en niet loslaten" Actieplan kwetsbare jongeren 16-27 jr.

Voor: jongeren tussen 16-27 met multiproblematiek
Aanpakken van systeemproblemen door verkokerd werken.

Gericht op vijf pijlers:

Sociaal netwerk

Huisvesting

Zinvolle dagbesteding, school of werk

Financiële zelfredzaamheid en voorkomen van schulden

Doorlopende hulp na 18

Jeugd in de Strafketen

Preventie

- Effectief voorkomen van jeugdcriminaliteit
- Vroegtijdig doorbreken van een criminele carrière.

Hulp, zorg & ondersteuning

- (Eerder) signaleren van LVB
- Passend hulpaanbod
- Effectieve ketensamenwerking

Nazorg

- Inzet op kwetsbare overgangsmomenten na vrijlating.
- De basis op orde.
- Perspectief voor jeugdige ter voorkoming van recidive (alle leefgebieden)

Incidenten & Calamiteiten; Incidentenloket

Incidentenprotocol

Incidenten en calamiteiten die de wettelijke taken raken die een gemeente heeft vanuit de Jeugdwet en Wmo.

Taken en doelstellingen:

1. Ontvangen, beoordelen van meldingen (Quickscan op urgentie, (trend) analyse)
2. (Bestuurlijke) informatie voorziening
3. Proces-coördinatie (*NB niet operationele afhandeling*)
4. Advies en Consultfunctie
5. Leren en ontwikkelen naar aanleiding van incidenten en calamiteiten

Voor wie?

- Vastgelegd in inkoopcontracten en subsidieregelingen (Jeugdwet en Wmo)
- Andersoortige aanbieders of betrokkenen, zoals PGB-aanbieders of onderwijsinstellingen.

Incidenten& Calamiteiten informatievoorziening

Jaarlijks op hoofdlijnen in jaarverslag

Tussentijdse informatievoorziening indien nodig conform afspraken

Landelijke beleid: hervormingsagenda

‘De jeugdzorg is stuk’, zegt Van Ooijen. Wat is zijn plan?

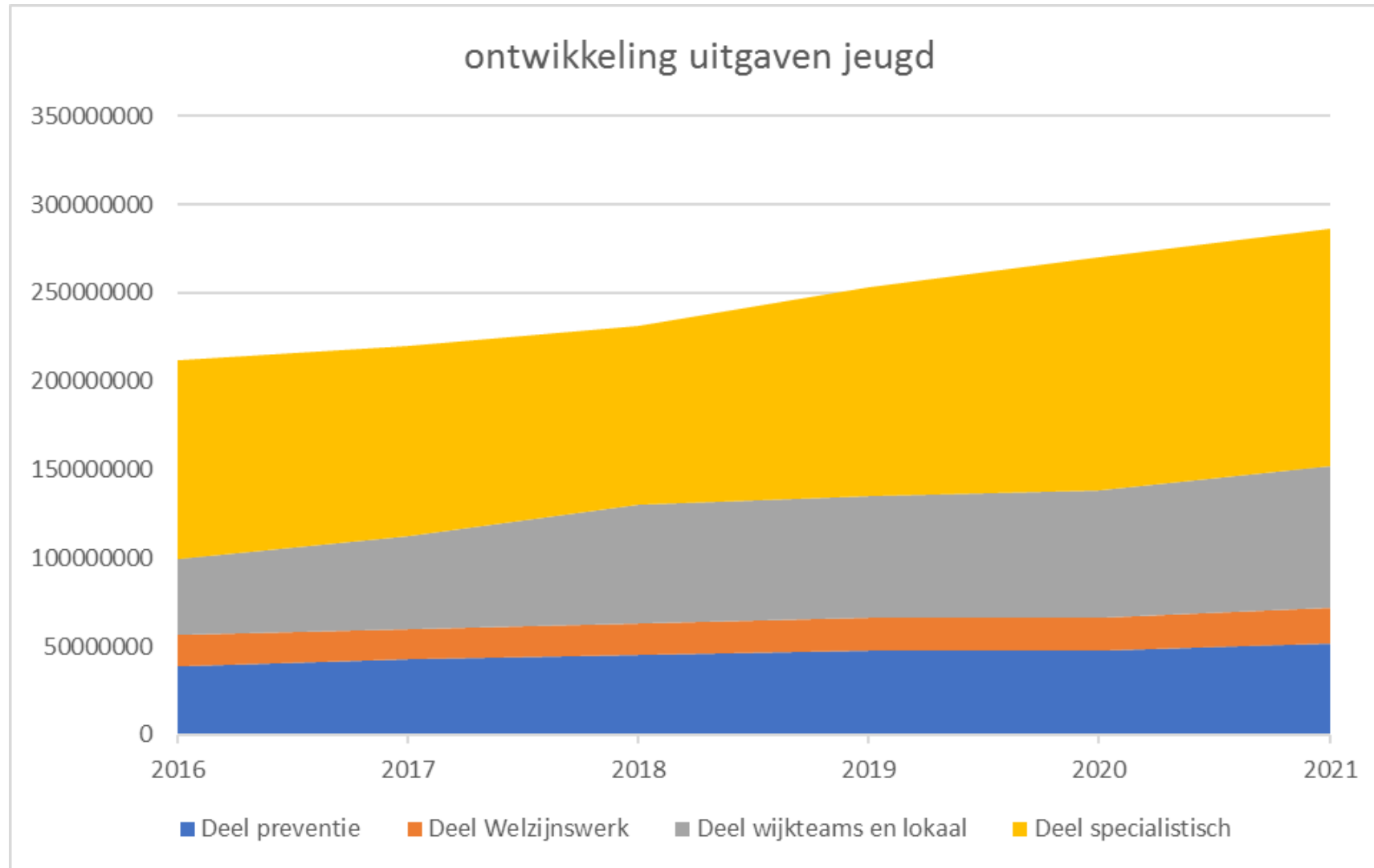
**Jeugdzorg gaat op de schop:
behandelingen zonder
bewezen effect komen te
vervallen**

**Kabinet: minder
marktwerking in jeugdzorg
om ‘excessieve winst’ tegen
te gaan**

**Toeslagenouders maakten geen kans
tegen ‘machtig uitvoeringsapparaat’ bij
uithuisplaatsingen**

**Geen korting 500 miljoen op
jeugdzorg bij gemeenten**

Uitgaven Rotterdam

Hervormingsagenda Jeugd 1

Aanleiding:

Uitspraak arbitrage commissie in mei 2021:

- extra (tijdelijke) middelen van Rijk naar gemeenten i.v.m. meerkosten jeugdhulp
- opstellen van een hervormingsagenda: maatregelen t.b.v. betere kwaliteit en financiële houdbaarheid
- duidelijke afspraken over doelen en resultaten en hoe deze te monitoren

Hervormingsagenda Jeugd 2

- Vijfhoek (rijk, gemeenten, aanbieders, professionals en cliënten) levert in werkgroepen resultaten
- Proces Hervormingsagenda gestagneerd door extra bezuiniging van €511 mln.

Actualiteit:

Kabinet neemt zelf verantwoordelijkheid voor €511 mln

Brief Rijk aan 2e kamer (13 mei): vervolg Hervormingsagenda > afronden eind 2022

Hervormingsagenda Jeugd 3

Aanpak regionaal en lokaal: vertaling maatregelen naar onze praktijk

Opzetten regionale agenda op basis vd regiovisie

Landelijke maatregelen niet altijd toepasbaar met te verwachten impact

Regionale monitoring inrichten